

A térinformatika és a GEO a fenntartható fejlődés szolgálatában

Dr. Mihály Szabolcs PhD
c. egyetemi tanár
Tel.: +36309316610
mihaly.szabolcs43@gmail.com

Márkus Béla Köszöntő Konferencia, GEO, Székesfehérvár, 2017. július 11.

Bevezetés

- A TÉRINFORMATIKA HELYZETÉRŐL
- A GEO ÉS MÁRKUS BÉLA SZEREPE A TÉRINFORMATIKA OKTATÁSÁBAN
- TÉRINFORMATIKA A FENNTARTHATÓSÁGÉRT – OKTATÁSI TEENDŐK

A Térinformatika Helyzetéről

- a) Digitális adatok
- b) Térinformatikai szabványok
- c) Adatpolitika alakítása
- d) Hardver és szoftver háttér
- e) Térinformatikai tudás
- f) Hálózatok, www, GNSS, LBS
- g) Interoperabilitás
- h) Téradat infrastruktúra
- i) Alkalmazási területek
- j) Magyar kezdeményezésekről
- k) A térinformatikai rendezvényekről

FÖMI támogatású GEO tanszékek működtetése

GEO Fotogrammetriai és Térinformatikai Tanszék, GEO, 1989-1993

- az országban másodikként a térinformatikai tárgy oktatása,
- 1993-ban térinformatikai szakmérnöki indítása,
- a GEO oktatói és a FÖMI szakemberei bevonásával működött,
- vezetésére én kaptam megbízást.

GEO Geoinformatikai Technológiák Kihelyezett Tanszéke, FÖMI, 2003-2008

- a FÖMI-ben kifejlesztett, országosan működtetett, a magyar téradat infrastruktúra alapjainak, földmérési, ingatlan-nyilvántartási, földügyi és távérzékelési téradat köröknek, nyilvántartási és web szolgáltatási rendszereknek [MAGAB, VIZAB, FNT, MKH, TAKAROS, DATR, FÖNYIR, TAKARNET, MePAR, CORINE CLC, VINGIS] az oktatása
- ISO térinformatikai szabványok és a magyar DAT szabvány oktatása,
- a FÖMI szakembereinek bevonásával működött,
- vezetésére én kaptam megbízást.

Márkus Béla fejlesztési vállalásai a FÖMI-ben

FÖMI Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezetője, 1996-1999, másodállás

- **Irányítása mellett dolgoztuk** ki az állami földügyi és térképészeti web szolgáltatás **Földügyi Információ Szolgáltatások Hálózata, FISH** rendszerét (OMFB, IKTA program). Alapja a ma működő FÖMI szolgáltatói honlapnak.
- **FÖMI szinten is hasznosította és bővítette** Nyugat-európai (pl. angol [Dél-London Egyetem], skót) kapcsolatait a PHARE és a későbbi EU-s keretprogramokban.
- Egyik irányítóként **részt vett** a TAKAROS, a DAT és a TAKARNET fejlesztésekben.
- **Szerepet vállalt** a FÖMI földhivatali fejlesztéseiben és kapcsolataiban,
- **Megismerte** a földhivatalok szakmai és tudás problémáit,
- **Hasznosította** kezeket a későbbi továbbképzési projektjeiben.

Márkus Béla a GEO Térinformatikai Tanszék élén

Bemutatósi nézőpontom: állami földmérés, FÖMI és személyes szempontok

- A GEO 1994-ben megalapította az önálló Térinformatikai Tanszéket
- A Tanszék vezetője Márkus Béla.
- 1995-ben új posztgraduális képzés tanterv alapvetően az UNIGIS nemzetközi térinformatikai képzés anyagaira építve.
- 1990-től együttműködés az olasz GISIG térinformatikai szervezettel. FÖMI is részese volt. Ez a mai napig tart.
- Hasonlóan korai keltezésű az NCGIA Core Curriculum „ezer” oldalas angol nyelvű oktatási anyag adaptálása és magyar kiadása. Ehhez a FÖMI is hozzájárult,
- A képzési anyag rendszeres korszerűsítése, gyakorlati igényekhez igazítása.

Kiemelkedő eredmények születtek a TEMPUS, PHARE és EU által támogatott oktatási és továbbképzési projektjeiben, mint például:

- a földügyi adminisztráció továbbképzését szolgáló SDiLA projekt (Staff Development of Land Administration);
- az UNIGIS Angol-magyar térinformatikai szakmérnöki képzés;
- a Nemzeti Kataszteri Program továbbképzés,
- a földhivatali szakemberek továbbképzését szolgáló OLLO projekt (Open Learning for Land Offices), amely adat- és projekt menedzsment, DAT ismeretek és GIS/LIS alkalmazások oktatására terjedt ki;
- a „DLG (Distance Learning in GIS) Távoktatás a térinformatikában” című térinformatikai szakmérnöki képzés.

Márkus Béla további hozzájárulásai is tetten érthetők.

- Az egyik közülük, a világ földmérőknek modern, digitális alapú táv- és térinformatikai oktatási szempontú támogatása a FIG 2. Bizottság elnöki posztján folytatott munkásságával.
- A másik nemzetközi eredménye a fejlődő országok térinformatikai, téradat infrastruktúrális oktatási rendszerének kialakításában és nemzetközi projekteken való részvétel.
- A térinformatika bemutatása a „Mindentudás Egyeteme” sorozatban, amelyhez én az állami földmérés szakterület bemutatásával járultam hozzá.

Térinformatika: GEO – FÖMI – Márkus együttműködés

- **Márkus Béla szerepe meghatározó volt**
 - ❖ a GEO-n végzett oktatói, továbbképzői és fejlesztői tevékenységével,
 - ❖ Tanszékvezető, intézet igazgatói és főigazgatói tevékenységével,
 - ❖ a tér alapadatokat szolgáltató FÖMI-ben és a földügyben végzett munkájával,
 - ❖ és nemzetközileg a térinformatika oktatásában.
- **A GEO szerepe, a FÖMI-vel is együttműködve**
 - a Nemzeti Kataszteri Program, a földhivatali információtechnológiai fejlesztések és DAT ismeretek kapcsán tanfolyamok szervezése, amelyek
 - térinformatikai szemléletben formálták és szolgálták
 - szakmánk köreit és azon belül a földhivatalokat.
- **A GEO és a FÖMI közötti együttműködés profitja kétoldalú:**
 - ❖ az állami földmérés,
 - ❖ és a hazai szakoktatás.

Agenda2030, a világ fejlődésének fenntarthatósága

és

Újabb, újtipusú oktatási és továbbképzési feladat a
GEO számára

- 2016. januártól érvényes
- az ENSZ Agenda 2030, a Fenntartható Fejlődési Célok (FFC) programja, amely az élet szociális, gazdasági és környezeti területeire 17 egyetemes érvényű elérendő célt, és célonként 4÷20, összesen 169 alcélt fogalmaz meg.
- Megvalósításában a földmérés, a földmegfigyelés és a térinformatika olyan eszköz, amely állapotokat rögzít, dokumentáltságot, átláthatóságot biztosít, bizonyító erejű és döntéseket támogat országokon belül, a különféle szektorok terén és nemzetközi együttműködések tekintetében.
- Az Agenda 2030 program által a földmérési, földmegfigyelési és térinformatikai adatok szerepe, a téradat infrastruktúrák jelentősége, a kapcsolódó kapacitásfejlesztés és az intézmények közötti partnerségi együttműködések felértékelődnek.

A FIG tiszteletbeli elnöke,
a RICS¹ keretében rendszeresített Michel Barrett díj nyertese
Prof Stig Enemark szerint:

“Land governance is at the top of the 2030 global agenda for sustainable development and surveyors have a central role to play.”

„A földügyi kormányzat a globális fenntartható fejlődési keretrendszer Agenda 2030 csúcs eleme, és benne a földmérők központi szerepet játszanak.

Forrás: RICS weboldal, **Surveyors are key to the 2030 global agenda**,
<http://www.rics.org/us/news/news-insight/comment/supporting-the-2030-global-agenda>

A térinformatika újfajta, a korábban megszokottnál átfogóbb jellegű alkalmazására kerül sor:

Elősegíteni egy olyan grandiózus terv megvalósítását, amely az emberiség jövőjéről szól: sikerül-e világunkat a fennmaradás pályáján tartani, vagy sem.

Ez a térinformatikának és földmegfigyelésnek, a mi szakterületünknek több évtizedes kihívást és leterhelést jelent, amelyre az egyik felkészítő terület az oktatás és az emberi erőforrások továbbképzése.

KÜLÖNÖSEN FONTOS

a térinformatikával és földmegfigyeléssel foglalkozó oktatási intézményekben akkreditált oktatást és továbbképzéseket rendszerbe iktatni

a fenntartható fejlődés céljainak kiszolgálása kapcsán a szakterületünkön megjelenő olyan, újfajta problémák kezelésére, mint

- a szociális, környezeti és gazdasági komplexitás,
- a lokális+regionális+globális együttes adathasználat,
- a statisztikai adatokkal és szervezetekkel való integrált fellépés,
- a határokon átívelő feladatok miatt nemzetközi együttműködési sémák követése.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.